

VIE NYBE LIETUVNIKU

Visuomenes, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. 14 d. Rugsėjo (September) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXV

In buvusius ir dabartinius „V. L.“ sandarininkus.

„Dvidešimt penki metai“— lengva pasakyti, bet ne lengva ir ne taip greita jie gyvenime praslenka. Jau jeigu atskirai ypati dvidešimt penki metai padaro didelę daži jo amžio, tai išgyvenusiame tiek metų laikraščiu ta amžiaus dalis at-ivaizdinė daugelididesnių gadynei plotu, daug daugiau jis turi susirinkęs iš gyvenimo išpuodžių ir jo akis toli skrieja, kaip i prabėgusi laiką, taip ir į ateinantį. Mat laikraštis sykiu gyvena tiek gyvenimą, kiek jo skaitytojų kiek nešėjų ir rėmėjų tos pačios idėjos; jis gyvena gyvenimais kitų, kaip veidrodis gyvena tik aplinkinių žmonių veidais, jų kunais ir jų judėjimais; jis yra dvasiškas veidrodis. Todėl ir ilgai pagyvenusio laikraščio historija susideda iš milžiniškos masos, veidų paveikslų, atspindžių, brukšnių, čielų plukštų, šviesumų ir miglotų šešelių. Viskas tės iš tautos ir žmonijos gyvenimo: straipsniuose, žiniose, korespondencijoje, „pysakose, eilese, drameose, paveiksluose, etc. pereina per laikraštį, lyg pro koki neišpasakyto dėdomo žerkola. Šiurtumas tik tame, kad zerkolas jokių atspindžių savyje nesuliuko: praejo ir nuėjo. Laikraštyje gi tautos atspindžiai pasiliauka. Paimk 25 metų laikraštį, paversk nuo pradžios: kiek tai gražiūsio materialo randi tautos historijai! Tai gyvas veiksnį archivas-muziejus!... Retai kuo met apie šitą paprastas skaitytojas atsimena. Tik publicistai ir historijos rašytojai supranta laikraščio kulturingę vertę.

Sitokieje pasigerėjimo valandoje stovime dabar ir mes— „Vienuo Lietuvniku“ leidėjai ir redakcija su visais draugais-sandarininkais, buvusiais ir dabar esančiais. Atėinančią metų (1911) vasario 10 d. sukonka lygiai 25 metų, kaip Plymouth, Pa. išėjo pirmasis numeris mūsų laikraščio, — „Vienuo Lietuvniku“. Ketvirtas dalis šimtmecio jungia jaunesnę kartą lietuvių amerikiečių su pirmesniis mūsų išeiviais, su mūsų laikraščio skaitytojais, platinotojais, sandarininkais plunksnos ir tautškai-pirmeiviškosi idėjos draugais, kurie, deja,

jau daugelis nuėjo į kapus... Per vią tą laiką, su pagalba mūsų tautos veikėjų ir tėvynainių, „Vienuo Lietuvniku“ atliko tarpe savo brolių išsiuvių tokį kulturos daibą, koks tik emigracijos sąlygoje yra galimas. Veik nėra nei vienos tautiškos organizacijos, kurios susitvérime „V. L.“ nebutų lošusi ižymios rolos; daugelis organizacijų priė „Vienuo Lietuvniku“ ką-nors rase, jų ilgai skaitė, buvo aktivių draugus, užrašytų šiokius tokius atsiminimus: kada pradėjo „Vienuo Liet.“ skaityt, kas joje labiausiai skaitant užinteresavo, kaip tuomet lietuvių i laikraščius abelnai ir į „V. L.“ skyrium žiurėjo, etc. etc. Prie kiekvieno straipsnio geistina gauti mūsų sandarininkų fotografijos, kurias sunaudoję jubiliejinių numerin, vėl sugrąžintumė su padėka jų savininkui. Dėlei šito mės darbavieši ir už laiko į *visus* mūsų gerb. sandarininkus atsišaukiamie ir mėlžiamie mūsų iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerinių materialo ir tinkamą vietą jam palikti bei atsakančiai sustarkyt.

Patys gi straipsniai bei „V. L.“ sandarininkų ir draugų veidrašiai geistina turėti redakcijoje jau ne pačioje šio rudens vėlumoje, kadangi vienas surengimo darbas yra pravėlau padarė; nepasiliko ir supras to laikraščio reikalinių, nes tik per moterų reikalams pavesta laikraštį? Tula New Yorko lietuvių šiaip kviečia vienantes prie darbo: „Aš pilnai tikiu“, raso jinai, „jog jūs užmanymas įvyks, nes neabejojo, kad mūsų moteris supras to laikraščio reikalinių, nes tik per moterų reikalams pavesta laikraštį mums geriausia proga apsižiesti; tai pirmas ir tikras žingsnis prie žinių ir inteligentiskumo.... Man nei manyt nesinori, — ji baigia savo entuziastiską laišką—kad mūsų moteris butų taip civilizacijoj atsilikę, kad nesidrovėtų pačių mūsų vyrų, kurie jau keliojanti laikraščių turi, bet aš tikiu, kad šis balsas pasieks kiekvienos moteris dvasią ir užgaus jaušmą inteligentiskumu, kuris pas jas dar nepabudės.“

„Vienuo Liet.“ Redakcija.

MOTERŲ LAIKRAŠČIO REIKALUOSE.

Senai pra-kambėjo sumanymas leisti moterų reikalams pavesta laikraštį. Mūsų laikraščioj kaslink šio klausimo išėmus „Darb. Vilti“, nieks neatsiliepē,—nei pritarė, nei priešinosi. Mūsų vyrai, matyt, į tą dalyką žiuri bešališkai.

Nuo moterų gauta daugiaus—laikraščiai, ižengsime į antrą ketvirtadalį metašimčio su nauja vilčia ir pasiryžimu prie dar labiau intempto darbo mūsų brolių kulturos dirvoje, kiek ant mūsų dailies išpuls.

Kaip matyt iš skaičiaulaiškų, tai nedaug teturime moterų skaitančių. Da maža dalelė moterų tas taip joms

svarbus sumanymas interesuoja.

Bet mės tuomi nenusiminsime ir laikraštulą įstengimė išleisti. Nors iš šio pritariančių skaičiaus (jei visos prenumeratas siūs) negalime nei manyt mėnesiui laikraščio lėšas uždengti, bet mės tikime, kad kaip laikraštis pasirodys ir bus tinkamas užduočiai, tai skaitytojų skaičius dauginsis; pirmi metai bus sunkiausi, bet jei mums visoms netruk energijos, jei visos moters, tam prijaučiančios prisidės savo jėgomis ir jų praplatins, tai laimėsime. Žinoma, pradzia sunkiausia, reikia to tiketis, bet anot tos patarlės nors sunkiai, alisiai, bet jei bent pirmus metus išlaikysim, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi štai sumanymą mums nepriderėtų aplieisti; jau kartą sumanius iš anksto pranešti, kas kok o dėmo straipsnį parašys, idant redakcijai sumanyt, kiek bus jubiliejinių numerin, vėl dojų išlaikymis, tai toliaus, neabejoju, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jei jau nebutų gana ištekliaus pirmiesiems metams kas mėnesis po numeri išleisti, tai ištu ką antras mėnesis ar,

minimą ir piktumą.

— Kas tau, Jonai? Tu ši vakara lyg sudiržės.

— O, aš nesavo padėjime...

— O kas tau? — tėvas klau- se.

— Nenoriu nei sakyti... — numojo su ranka Jonas.

Tėvas atkreipė atidžią.

— Sakyk!

Jonas biski susisarmatino ir pikta tėsė:

— Aš jai nupirkau žiedą ir ji jį atidavė kitam.

— Žiedą!... — tėvas pridu- re su išpuodžiu.

Keidė pasidare nerami ir paraudo. Lupose jos sumizgo žodis ir ji neprašneku norėjo nubėgt šalin.

— Palauk! — sudraudė tė- vas.

Ji sustojo ir nuleidus žemyn akis žiurėjo į turklio kiautą

— Davė jis tau žiedą?! — klausė tėvas.

— Davė — ji atsakė.

— Už ką jis jį tau davė?

— Aš nežinau, — ji atrémė ir paskui tėsė: — užmaudamas ant pirsto jis ir į ranką man pabučiavo...

— Ar tu taip darei, Jonai? — klausė tėvas.

Karnapickis tylejo, kai už- siutas.

— Negražu, negražu taip, Jonai!

Keidė vis da tebelaike akis žemyn nuleidus. Paskui ji netikėtai prašneko:

— Aš jo neprāšiau ir jis turbut pavydėdamas davė, kad akis iškrito. Aš jį nune- šiau pataisy...

— Pataisy!... — patėmijo Jonas.

Tėvas susiraukė ir atsi- kės į Joną pradėjo šnekėt:

— Ar tu tą žiedą jai skoli- nai?

— Ne.

— Tai kaip?!

— Dovanojan.

— Dovanojai ir vėl reika- lauji! Tai tu esi paikas!

Priėjės tėvas pradarė duris ir išmeigės akis suriko:

— Išiek! Aš nenoriu, kad tu žangstyti per mano slenkti!

Jonas biski susisarmatino ir ant galvos užsimovės kepurę išejo.

Sliburis.

3-IX-1910.

Laiškai in Redakcija.

Gerb. „V. L.” Redakcija!

Ar tiesa yra, kad chinų moteris taip esą vaisingos, kad gimdą ant syk po 3, 4 ir daugiau kudikių? Aš skaičiau „Etnologiją”, kur yra aprašinėjimai apie visokias tautas, bet apie tokį indomą chinų moterų vaisingumą nieko ten nera ypatingo pasakyta.

Su pagarba

Pius Aleksynas,

Rockford, Ill.

Chinų moteris nera veisles nės už kitų tautų moteris. Jeigu pasitaiko pagimdyt dvynus, trynus ar daugiau kudikių ant syk, tai tas nera abelna chiniečių ypatybe; tas pasitaiko tarp visokių tautų. Antai anais metais Baltimorėje lietuvių B. pagimdė ant syk septynius kudikius, kurie visi tilpo listų milijonierių: Patterson,

vienuo torielkon ir, žinoma, buvo negyvi.

Gerb. „V. L.” Redakcija!

Meldžiu man paaiškinti:

1) Ar Žalgirio paminėjimo apvaikščiojimai palengvė darbininkų buvę ir ar verta prisidėti darbininkams prie apvaikščiojimo? 2) Kokie lietuvių yra didvyriai ir ar buvo tokie, kaip va mokslinčiai: Darvinas, Kopernikas, Kantas, Tolstoju, Edisonas, Franklinas ir daug kitų, kurie žmonijai daug labo nuveikė? 3) Jeigu lietuviai tautiečiai kaip kada paliks tvirtais kapitalistais, ar jie taip pat šaudys darbininkus, kaip dabar daro amerikonių tautiečiai? 4) Ar susilaiks darbininkai kada geresnį buvę ir kokių kelių turi eiti, kad jų nebešaudytų ant gatvių?

Su guodone

P. P.

Porth Washington, N. Y.

1. Kiekvienas paminėjimas kovos už buvę nera žmonėms peiktinu. Taip jau ir Žalgirio historinė kova, kaip mūsų prabocėlių kova už buvę ir prieš vergiją, yra mums vienu iš svarbiausių paminėjimų. Juk Tamsta nenorėtum gal peikti savo tėvelių, kurie stengesi išsiliuosuot iš-po ponų vergijos? O kryževiavai juk nešė Lietuvon baudžią, ir mūsų prabocėliai nuo jos gynës. Pats per save Žalgirio apvaikščiojimas negali taip pagerint buvio, kad va einant iš apvaikščiojimo darbininkas parsineštų pilius sterblės pyragų; bet kiekvienas geras historiškas paminėjimas sukrutina žmogaus dviasišką jėgą, paskatina jį studijuoti tą atsitikimą, pödraug ir visą historiją. Ir jeigu nors krislelių historijos darbininkas sau tuomi išsiaiškina, tai jau tas vien jį padaro šviesnį žmogum ir stipresniu kovoje už pagerinimą savo buvio.

2. Neturim mės Darviną, Koperniką, Tolstoju ir t. p. didvyrių; bet mės turim visą ių eilę, jau mirusią ir gyvą, kurie dirbo ir dirba savo žmonių labui. „Pagal Jurgio ir kepurę“. Pagal tautos ir d. d. vyriai. Kada žmonijai rodo progreso kelius Darvinai ir kiti, tai mūsų didvyriai rodo savo broliams kelius prie pažinimo Darviną, Tolstoju. Tuomis jie mums yra nemažesni karygai.

3. Kapitalista's palieka netautiečiai, bet apūkrus žmonės, ar jie bus šiokios ar tokios tautos. Kaip kapitalas internacinališkas, taip ir kiekvienas kapitalistas yra international, o ne patriotu-tautiečiu. Jei kada lietuviai susilaiks vieną-kita savo kapitalistų tokijų kaip Amerika turi, tai beabejonės ir jie šaudys darbininkus, nes kliasčkovos interesai juos prie to privers. Tačiaus jie tą darys ne dėl tautystės, bet dėl dolelio. Nousensas yra, kad tris milijonai lietuvių tautos žmonių (tautiečių) pasilikę kapi- talistais, kaip Tamsta samprotauja. Ir Amerikoje kapitalistais yra ne kokie anot T. T. „tautiečiai“, bet internacio- nai. Yra dar gi net sociali- nius kudikius, kurie visi tilpo

Wilshire, Stokes ir kit.

4. Darbininkai susilaiks geresnį buvę kai apsišvies. Taip va ir Amerikoje visus geriausius darbus ir vietas turi tą tautą darbininkai, kurie didesnę galybę turi politikoje, daugiau turi stambią organizaciją, apšvies- tą žmonių; kurie daugiau laiko kiekvienas atdeda savęs lavinimui; mokinimuisi kalbos, rašto, aritmetikos, historijos, geografijos, draugijos mokslų ir amatų. Lietuvos darbininkas šią privalo sekti. Kuris seks, tas greičiau sau buvę pageris ir apsišvietęs padės jį gerinti visai žmonijai.

G. R.

Pereitame „V. L.“ num. ne- pasirašęs N. N. tvirtina, kad jungė „jei“ esanti geriausia rašyt per „jai“, ir dėlei šito remiasi ant K. Jauniaus dėsnį:

„Apie priegaldžių veikmę, taip gi priveda pavyzdžius, kad dangomas žmonių žodžius: kirviai, žemaičiai, ištaria: „kir vei“, „žemaičel“.“

p. N. N. iš Jauniaus dėsnį nieko nepriveda, kadangi juo se, kiek žinoma, jungė „jei“ išeis „jel“, o ne „jai“, anališkai tuos pačius dėsnius iš kamantinėjus. Kaslink gi žodžių „kirviai“, „žemaičiai“, tai jie šitame atvėjyj su jungė „jel“ nieko bendro neturi, net priešais eina: panašios daiktavardės turi aiškius savo įsta tymus: kirvi-s, kirvi-ai; žemaiti-s, žemaiti-ai. Nors žmonės išvairiai taria, bet rasybon turi buti įleidžiamā tik gramatiškos formos. Juk žmognės taria: niat, biat, žiamė, jai, o rašome: net, bet, žemė, jei.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Buvusis Maskvos gubernatoras Reinbot padarė didelę sensaciją. Ji buvo patraukę tardymams už išvogamą valdžios fondą ir ėmimą kyšių. Štai jis išleido net 400 pušlapiai knygą, kurioje apskundzia Peterburgo valdžias, kad jos sukilių laikais jām slaptai liepė rinkti visokais budais pinigus ginklavimui šnipu ir extra-policijos, kur os tuom laiku Maskvoje buvę i 20,000! Vadinas valdžia užmyne sau ant vodegos.

Ministrų pirmininkas Stolypin su kelionika činovnikų iškeliauna Siberijon. Esas ten didelis iširimas įvairiose valdžios įrėdneose.

Choleros siautimas tulose vietose jau eina silpnyn. Tačiaus pačiame Peterburge susirgimai da nesimazina.

Maskvoje paliovė ējės biskių atgaleiviškas didelis laikraštis „Mosk. Eženediečiuk“.

Minske užduota bausmė ant daugelio katalikiškų kunigų už vartojimą bažnyčių iškilmei tautiškų vėliavų.

Iš Lietuvos.

Vinius. Laikraščio sustabdymas. Keletas jau metų atgal bus, kaip š Vilniaus eina doras radikalinius lenkų kalba savaitraštis „Wiedza“. Dabar jo redaktorius Dominikas Rymkevičius gavo nuo teismų prokuratoriaus pranešimą, jogei „Wiedza“ už No. 28 straipsnį „sumanymai ir pajegos“ patraukta teismani ir laikraštis sustabdytas, iki teismo nuprendimui. Advokatai sako, jogei tame straipsnyje nieko prieš įstatymus nera.

Bet kas gal žinot dabar... Ale kaip ten su teismu bus, o laikraščio jau nera.

(„Liet. Žinios“)

Suvalkų gubernija. Iš kaimo jaunimo gyvenimo. X. apylankė susirinko burelis januário abiejų lyčių. Pirmiau susirinkę, belaukdami kitų gražiai padainavo, pašoko „radastėlę“; susirinkus gi visiems stverėsi rimtai už darbo. Tarp kito ko nutarta rinktis toliaukas antras sekmadienis, ir per kiekvieną susirinkimą kasierius pertraukomis, turi paraginti draugus sumeti kiek pinigų padidinimui knygynėlio, sruoštai kokį pasilinksmini mo vakarėlių su vaidinimu.

Rokiškis. Ezerėnų apskritis. Tarpe stovi Rokiškio ir Panemunėlio traukinys suvažinėjo geležinkelio sargo Spečiaus 3-jų metų sunę. Ji jau antrąsyk aplanko tokia pat nelaimė: užpernai jo vyresnį, jų sunę užmušę kūliamoji mašina.

Subatas, Kuršo gubernija. Čia apylankė beliko vienas Trumpiškio sodzius, neišsidalijęs vienaėdžiai, bet ir tai jau žada.

Duok Dieve, kad visos Lietuvos sodziai greičiau išnyktų; tada ir mus šalis galėtų likti panaši Danijai.

(S. Ž.)

Kaltinėnai. Švenčionių ap. Rugpjūčio 2 d. užėjo į kleboniją tris jauni vyrai N. Stėpnojev, G. Polėvaj ir V. Korovin; visi tris stačiatikliai, išėję augštėniosius mokslus. Vienas iš jų elektrotechnikas, antras filologas, o trečio neprimenu koks. Liepos 9 d. iškeliauoj jie iš Maskvos; éjo per Petrapili, Dvinską, Zarasus... Klebonijoje užkandę išrašyti. Varomi buvo, anot

pačių giesmininkų, tik „bedie viai“. (Turiu pasakyti, kad pas mus tas bedievis, kas nebetiki davaratų burtams ir nebučiuoja kui gėliams rankų). Taigi dabar chore rodos reikėjo pasilikti vien „tikriems katalikams“, bet ne. Tarp tų „tikrų katalikų“ kaip tenai užsiliko dar viena „bedieve“.

Žinoma, baisu buvo, kad nuo visas choras bedievyste neuzsikrėtu, tąt apsvarstymui to dalyko p. vargoninkas su

keliaus darbštėnais giesmininkais susirinko aludėn ir tevi prie buteliuko, kaip liudininko, vienbalai nutarė ją prašalinti. R-likia pažymeti, kad mūsų giesmininkai „burnelės“ neniekina. Ir negali niekinti, nes patysi kunigėlis paragina giesmininkus prie gérimo, duodamas per atlaidus daug alučio. Nereikėtų piešmeniui stumti savo avelių į ba-

(J. V.

Zemaitkiemis. Ukmėrgės pav. Liepos 28 d. 10 val. ryto čia perskrido orlaivis. Rytas buvo skaistus, tat rodėsi gan puikiai, tartum aukso kamuolys. Kaime atsirado keletas senų bobučių, kurios tai pamatę pradėjo plepēti, bukai antikristas, greit bus pabaiga svieto, buk skaido Dievo šventej... ir t. t. Dau guma gi gerėjosi tai pamatę.

(Jaunute-Didvyré („Liet. Ūkin.“))

Gyvulių karbunkulas. Vilniaus apylankėje, palei Verkus, Kalvariją ir Riešą jau dvi savaiti siaučia gyvūnų karbunkulas. Krito daugelis gyvulų.

Miškų apsauga. Kuno gubernių miškų apsaugos komitetas uždraude kirsti miškus: barono Engelgardo Zaračėdvare (Ezerėnų ap.) — dešimčiai metų ir dvarininkės Onos Chruščovos Juzefavo dvare (Reseinių ap.) — dešimčiai metų. Mat, perdaug jų uoliai tie dvarininkai naikino miškus.

Rokiškis. Ezerėnų apskritis. Tarpe stovi Rokiškio ir Panemunėlio traukinys suvažinėjo geležinkelio sargo Spečiaus 3-jų metų sunę. Ji jau antrąsyk aplanko tokia pat nelaimė: užpernai jo vyresnį, jų sunę užmušę kūliamoji mašina.

Subatas, Kuršo gubernija. Čia apylankė beliko vienas Trumpiškio sodzius, neišsidalijęs vienaėdžiai, bet ir tai jau žada.

Duok Dieve, kad visos Lietuvos sodziai greičiau išnyktų; tada ir mus šalis galėtų likti panaši Danijai.

(S. Ž.)

Kaltinėnai. Švenčionių ap. Rugpjūčio 2 d. užėjo į kleboniją tris jauni vyrai N. Stėpnojev, G. Polėvaj ir V. Korovin; visi tris stačiatikliai, išėję augštėniosius mokslus. Vienas iš jų elektrotechnikas, antras filologas, o trečio neprimenu koks. Liepos 9 d. iškeliauoj jie iš Maskvos; éjo per Petrapili, Dvinską, Zarasus... Klebonijoje užkandę išrašyti. Varomi buvo, anot pačių dieną iš Kaltinėnų.

iše

romanas. Verčia Zemės Vai-
kas. (Pradžia.)

Draugija No. No. 42-43
Intalpa: M. Gustaitis „Tėvy-
nės rauda”, „Tris gyvenimo
keliai” (eilės). M. Vaitkus
„Vasaros laikas” (eilės). P.
Kragas „Lazdynų Pelešos vei-
kalai”. Pr. Dovydaitis univ.
st. „Problema apie Kristą”
(taša). A. Jakštės „Kur gi iš-
ganymas?” Prof. kun. Šaulys
„Apskritasis socialinio klausimo
supratimas”. Dagilelis
„1410-1910” (eilės). Kun. A.
Juozapavičius „Vyskupo Mer-
kelio Giedraičio gravo jieško-
jimas ir to jieškojimo rezulta-
tai”. G. M. „Naujas Seinų
vyskupas J. M. Antanas Karo-
sas”. Iš bažnyčios gyvenimo.
A. Jakštės „Lenkų ir rusų
spauda apie Lietuvą”. Biblio-
grafija ir kritika: „Burtininkai”,
„Byrutes Garsai”, „Kas
skaito rašo, duonos neprašo”,
etc. Lietuvių spaudos turinys:
„Aušrinė”, „Lietuva”, „Lietu-
vos Ukininkas”, „Saltinis”,
„Vienuolė”, „Vienuolė Lietuv-
nikų”, „Viltis. Svetimtautis
nės spaudos peržvalga.

Krasos dézuté.

Ten buvusiam:— Seni da-
lykai laikraščiams nebežinge-
dys. Todėl žinutė dikčiai su-
trumpinom. Mažiau reikia
užsiimti kungių pasenusiais
darbais, o daugiau tėmyti į
kasdieninius atsitikimus tarp
žmonių ir tuos padavineti į
laikraščius.

V. Alksniniui:—Ačiu. Už-
rašinėkite panašias smulkme-
nielės, kiek tik jų Tamsta atsi-
minsite. Paklausinėkite da-
ir nuo kitų.

Anglių Kompanija Bunsen

Praneša savo darbininkams
apie čion pridėtą projektą,
šeplime sužeistų darbininkų
minėtos kompanijos dirbtuvė-
se, prie darbo.

Šis sušalpos projektas, bus
vartojamas tik per vienus metus,
pradedant nuo 1 Gegužio
1910 m. Jei minėtas projek-
tas pasirodys pasekmingu, tą-
syk tikimasi koks—nors pana-
šus projektas bus vartojamas
ir vėlesniams laikui. Sužeis-
tieji negalėdamis dirbt daugiau
kaip 10 dienų, turi kreiptis
prie dirbtuvės Superintendenten-
to, reikaluose pašalpos, kokia
jie turės gaut.

Geg. 1, 1910.

Netiketuose sužeidimuose Sušalpa.

1. Sis projektas šeplimo su-
zeistų ir šeimynų užmuštu dar-
bininkų, dirbančių Kompanijos
dirbtuvėse, yra liuosnorin-
gai įsteigtas per pačią kompa-
niją ir nėra kontraktu arba
priverstinu. Pinigai, kuriais
šepls pagal si projektą, yra
suteikiami kompanijos, nėra
rinkti nuo darbininkų.

2 Kur tik žodis „Manager”
yra vartojamas šiam projekte,
reiskia Kompanijos patį atsto-
vą, kuris prižiuri sušalpos sky-
rių dėl savo Kompanijos.

3. Užveidėtojas turės pil-

ną teisę spręst visuose sušel-
pos, reikaluose ir jo sprendi-
mas bus skaitomas paskutiniu
visuose kilusiuoje šio projek-
to klausimuose. Minėtas už-
veizda turės pilną galę išmo-
kėti sušalpa, ant slygų, pagal
savo nužiurejimą, kad ir išti-
kuo reikalams tokiem, kurių
ne minavojama projekte.

4. Tiesos naudojimosi su-
šalpa, yra teikiamos prade-
dant tarnystę dėl kompanijos.
Selpiama sulig tol, kol dirb-
tuvejė dirba ir prarandama su-
šalpos teises prasišalinus nuo
darbo.

5. Selpiami bus tik apnega-

linti nelaimingų atsitikimų

darbininkai, kurie tapo sužei-

stais dirbdami darbą kompa-

nijai savo paskirtoje vietoje,

arba pildydami paliepimą tam-

titro užveizdos ir jei tapą

sužeistais gindami liuosnorai

nuo praužties kompanijos nuo-

savybė. Pašalpa nebus mo-

kama jei sužeistu tapo iš ne-

titetos priežasties ir negali to-

lesniai pildyt Kompanijai tar-

nystos.

6. Nebus nei viens selpi-

mu ož nedirbimą per pirmą

dešimtį dienų ir ilgesniai ne-

bus selpiamu, kaip per 25 sa-

vaites.

7. Nei vienas darbininkas

negaus pašalpos už sugaisti

laiką iki gydytojas paliudys

ar jis tinka prie bet kokio

darbo, ir bus mokama tik už

laiką paliudyta gydytojo.

8. Darbininkai negaus su-

šalpos už laiką, kuriame mo-

kama alga.

9. Kompanija suteiks gy-

dytojai ir ligonbučius sužeis-

tiems pagal savo nužiurėjimą.

10. Kompanija suteiks iš

savo pusės padirbtas kojas,

diržus ir kitus reikalingus su-

žeistiems daiktus kur tik jų

reikalausis.

11. Sužeisti privalo klausy-

ti gydytojo, kada ans ateina iš-

tirt zaizdas, naudotis gydyto-

jo patarimais ir vartot užrašy-

tus vaistas reguliariskai, eit į

ligonbutį, jei gydytojas siun-

čia. Nepildanti gydytojo nu-

rodymu praranda tiesą prie

pašalpos. Sužeisti, kurie ne-

reikalauja namie sedet arba

gule, butinai privalo lankyt

gydytoją paskirtame laike, ar

ba ir kituose laikuose, kada

tk gydytojas pareikalaučia.

12. Sužeisti darbininkai, no-

rédami aplieist savo gyvenimo

vieta, privalo butinai, pir-

miaus neg tai padarys, pasi-

teiraust savo darbdavio ir gy-

dytojo ir gaut jų leidimą, iš

aikšindami iškeliatino prie-

žastį ir ilgumą negalejimo

grįžt prie darbo, kurs turi but

paliudyti gydytojo. Toki

darbininkai turi pranešt apie

savę taip tankiai ir tokiai bu-

du, koks nuo jų bus reikala-

jama.

13. Bilinėjantiems darbi-

ninkams ir jų šeimynoms jo-

kioms sušalpos nebus mokama.

Nei kokiuse atsitikimuose

kompanija neves reikalo su-

advokatais ar tam panašiais,

reikaluose sušalpos, kaip tik

su sužeistuoju arba jo šeimy-

nos nariu, nes pageidaujama,

kad visą sušalpą sunaudotų

pats darbininkas ir jo šeimy-

na.

14. Atsitikimuose, kur dar-

bininkai ateina dirbt pa-
sigérę, vartoja migdančius
daiktus arba veikiant ką no-
rints nelegališko bei nemora-
liško, tapą sužeistu, prastoja
sušalpos teises.

15. Visų, kurie sutiks imt
pašalpą, bus reikalaujama pa-
sirašymas paliuosuojantis
kompaniją nuo atsakomybės.

Liglaikinis nusilpnėjimas.

16. Liglaikinė pašalpa ne-
laimėje bus mokama sulig šių
išlygų ir padavadijimų. Ne-
bus mokama pašalpa ož pirmą
dešimtį dienų ir bus mo-
kama ne ilgiau kaip 25 savai-
ties, kaip yra pasakyta 6 skirs-
nyje.

Nevėdė vyrai, kurie tarna-
vo kompanijai per 5 metus
arba mažiaus, sušelpo gaus

35 nuošimtį savo dieninės al-
gos, kokia gavo susižeidimo
dieną. Išbuvo daugiau kaip
penkis metus kompanijos tar-
nystojo gaus po 2 procentu už
kožną metą, kas bus virš pen-
kių metų, prie savo sušalpos.
Nei kokiam atsitikime pavie-
nai negaus daugiau kaip \$1.
50c. ant dienos.

Vedė vyrai ir gyvenanti su
savo šeimynomis, tarkau-

janė kompanijai per penkis metus arba
mažiaus gaus 50 nuošimtį sa-
vo dieninės algos, kokia gau-
davo laike susižeidimo. Tar-
naujanė viršaus penkių metų 2

nuošimčiu viršaus už kiekvie-
nā metą prie pašalpos, taipgi-
del kiekvieno vaiko, jaunes-
nio kaip 16 metų 5 nuošim-
čiai bus dedama prie pašalpos,
bet niekad nebus mokama
daugiau kaip \$2.00 ant dienos
del vedusių vyrų.

*Nustojimas bille kokios
kuno dalies.*

17. Atsitikimuose, kur dar-
bininkai nustoja ranką, kojų
ir kitų kuno dalių, tarkaudau-
mi kompanijai, gaus mokama
sušalpa pagal nužiurėjimą,
ant kiek nukentėjės darbinin-
kas prastoja gales gavime dar-
bo. Tokių atsitikimų gali
išstikt gana visokių, kurie nu-
silpnina darbininką gavime
darbo įvairiai, taip kad nega-
lima tuluose įvardyt skaitlinių
kokios turėtų but naudojamos
šeplime ir tokis atsitikimai yra
pavedami „Manageriui” sutai-
syt išmokėjimo skaitlinę, bet
Kompanijos mieriu yra, kad
minėti atsitikimai ir pašalpa
but reguliuojama pagal že-
mės paduotas skaitlines, imant
atidžion speciališkai
kiekvieną atsitikimą atskiriai,
ištiriant didumą zaizdos.

(a) Nustojus vienos rankos,
mokėt už dylikų mėnesių al-
ga.

(b) Nustojus vienos rankos
iš peties, mokėt aštuoniolikos
mėnesių algą.

(c) Nustojus vienos kojos
pado mokėt devynių mėnesių
algą.

(d) Nustojus vienos kojos,
mokėt dylikos mėnesių algą.

(e) Nustojus vienos akių,
mokėt šešių mėnesių algą.

Mirtis.

18. Sušalpa, užmuštų bei
mirusių darbininkų šeimynos,
bus mokama tik tasyk, kur
mirtis darbininką ištiko nuo
netikėto atsitikimo dirbant

(Žiur. ant 6 pusl.)

K. Šešokas.
Kryžiuočiai XI ir XX amžiuose.

(Taša.)

Kad Kristijono darbas vis ējo sunkyn, o vaisių
višiskai nesimatė, tatai jis sumanė sušaukti kry-
žius karę ir paskui nors su kardo pagalba ap-
krikštysti stabmaldžius prorus. Tuolaikiniam
popežiu taip patiko žmogžudiškas krikštas,
kad jis tuojuose išleido raštą, skelbdamas, jog
tame krašte (supr. Lietuvoje) žmonės yra ly-
gūs žvėrimis; tėvai išžudą savo dukteris; mer-
gos ir moteris atsidavę goslumui, gyveną be jo
kios gėdos, ir daugiau p

mą ne vieno jūsų rašytojais. Nėr ką kalbėti džiai, kolonijos ir vienasėdžiai. Ir netik ku visiems žinoma, kad Lenkija yra persekiojama rijoje nors išimtinoje šalyje, bet abelna visur šal s. Mės visai nemanom ir nenorim atimti nuo jos aureolę, kuri spindi ant jos persekioja mos galvos.

„Bet kodėl ši prakilni tauta vartoja prieš savo silpniesius brolius prispaudimo, persekimo įrankius, kurių nepasigailėtų nei caras ne kaizeris (mano pabrunkta). Dėlko lenkai kitų persekiojami, patys tampa persekiotais? Tai yra klausimas, kurį aš noriu išgvildinti skaitytojams. Lai bus man leista ardyti senai susidėjusias nuomones ir šaldyt mažumą entuziazmo, rodant išvirkščiąją medaliu pusę“.

Padarę tokią įžanga, autorius trumpai perbegdamas historiją susivienijimo lietuvių su lenkais išrodinėja, jog Lietuva niekuomet nebuvo Lenkijos provincija, kaip tai stengiasi pa- prastai išrodioti lenkai, bet kad Lietuva vi suomet buvusi suvienyta valstija. Pagaliau išdėstęs, kaip lenkinos lietuvių diduomenė išrodinėja su kokiu uolumi lenkai platinio Lie- voj lenkytę per mokyklas ir bažnyčias. Cia priveda jisai tarp kitko veikiną lenkų apaštalo Lietuvoje Seinų vyskupo Strašinsko.

„Jis (vysk. Straš.), sako p. Rankus, turėjo gražų paprotį vadinti lietuvių kalbą, kurią žymiausiai Francuzijos filologai pripažino gražiausia,— vadinti avių kalba. Šis vyskupas savo „reformų dekretais“ išskė vartoti bažnyčiose visur vietoj lietuvių kalbos lenkų kalbą, nors žmonės nemokėjo nei žodžio lenkiškai...“

„Jis ragino kunigiją atidaryti kuonodau- gausių mokyklų, kur viskas priderėjo išguldyti vien lenkiškai. Šie visi vyskupo padavojimai rodosi mums negalimais ir ne viens paklaus, kaip žmones galėjo klausyti tų keistų „reformų dekretų“. Ta galima išaiškinti tik- tai atsižvelgiant į vergijos-baudžiavos atmosferą, kuri buvo apėmusi žmones. Ilgas vergavimas perdaug sulenkė valią, kad butų galejė pasiprišinti. Uz tai lenkų pāstangos turėjo daug pasisekimo. Rodosi es sapne, kuomet var tai historijos dokumentus pāsakojančius apie užmačias augščesnės lenkų kulturos“.....

Toliu p. Rankus pereina prie pažymėjimo lietuvių atgimimo panaikinus baudžiavą; čia jisai priveda tarp kitko žemaičių vyskupo Valančiaus darbus, kuris sulaikė polonizacijos procesą Žemaitijoje.

(Uzbaiga bus)

Juozas Gabrys.

„No. 606”.

Vokiečių ir rusų laikraščiai labai plačiai pradėjo rašyti apie naujai išrastą vaistą prieš balsų žmonijos botagą—syfilį. Jis, tas vaistas vadinas „No. 606“. Tai vieno vokiečių daktaro prof. Erlich išradimas, susidedantis iš arseniko ir benzolo. Kartais jis taip ir vadina arseno-benzolu; vienok jis dabar užvis geriau žinomas povardu „No. 606“—tai yra numeris iš eiles prof. Erlich išrastųjų kitoniškų gydomųjų preparatų. Šitas vaistas padarė dabar mediciniškame pasaulyje labai didelį triukšmą; sakoma, kad jis veik stebuklingai šydo netik syfilį, bet ir kitas jenūsias lytines ligas.

Idant aiškiai į-ivaidinti prof. Erlichuo neupelną (jeigu jis tiks publikos nesuvilis), reikiava visu-pirmu dirstelet, kaip balsi yra liga—syfilis. Šita pavojinga plėga užkrečia nevien tuos, kurie su syfilio nuodais susiekiada pas kiti ypatas, bet dargi iš savo organizmo je perduoda tuos balsius nuodus savo vaikams ir būsiančioms gentkirtėms. Pilni laikraščiai, žurnai ir mediciniškos atskaitos faktų, jog ūnadien žmonės labai sparčiai išsigema į paliegilius, jog nepaprastai dauginasi epileptikai, paralitikai, vos pavelkė kojas ir vos apverčia liežuvį kalbėdami ir ne-išpasakyti platinasi kaulų edimo liga, taip gi išgastingai auga skaičius dvaisiškų ligonių: idiotų, miukštapročių, lunatiku ir visiškų bepročių. Vis tai, iš didesnės dalies, yra vaikai žmonių, sargas išlytinėmis ligomis, ypač syfiliu. Ant galo milžiniškai auga mirimas naujai gimusių kudikių daugiausiai paeina iš turėjusių syfilį gimdytojų kalties.

Ant kiek venešiškos ligos balsios pasekmėse, ant tiek ručios savo išsiplatinime. Ūnadien nuo syfilio ir jam paveidžių ligų nebéra liuosi neviens dideli miestai, bet ir kaimai, so-

džiai, kolonijos ir vienasėdžiai. Ir netik ku visiems žinoma, kad Lenkija yra persekiojama rijoje nors išimtinoje šalyje, bet abelna visur šal s. Mės visai nemanom ir nenorim atimti nuo jos aureolę, kuri spindi ant jos persekioja mos galvos.

Visos venešiškos ligos, o ypač syphilis, nelenkia lomu nei klasu. Užsikrečia juomi ir didžiausiai ponai ir menkiausi skurdžiai. Rusijos lytines ligas į kaimus, iš kaimų vėl eina į miestus, į kitas šalis, maišosi tauta su tauta, perstovinėja lytis su lyčia, ir nejučiomis dali-nasi taja balsia dovana.

Mieštų darbininkai ir kareivai parneša įvairias lytines ligas į kaimus, iš kaimų vėl eina į miestus, į kitas šalis, maišosi tauta su tauta, perstovinėja lytis su lyčia, ir nejučiomis dali-

nasi taja balsia dovana. „Bet kodėl ši prakilni tauta vartoja prieš savo silpniesius brolius prispaudimo, persekimo įrankius, kurių nepasigailėtų nei caras ne kaizeris (mano pabrunkta). Dėlko lenkai kitų persekiojami, patys tampa persekiotais? Tai yra klausimas, kurį aš noriu išgvildinti skaitytojams. Lai bus man leista ardyti senai susidėjusias nuomones ir šaldyt mažumą entuziazmo, rodant išvirkščiąją medaliu pusę“.

Padarę tokią įžanga, autorius trumpai perbegdamas historiją susivienijimo lietuvių su lenkais išrodinėja, jog Lietuva niekuomet nebuvo Lenkijos provincija, kaip tai stengiasi pa- prastai išrodioti lenkai, bet kad Lietuva vi suomet buvusi suvienyta valstija. Pagaliau išdėstęs, kaip lenkinos lietuvių diduomenė išrodinėja su kokiu uolumi lenkai platinio Lie- voj lenkytę per mokyklas ir bažnyčias. Cia priveda jisai tarp kitko veikiną lenkų apaštalo Lietuvoje Seinų vyskupo Strašinsko.

„Jis (vysk. Straš.), sako p. Rankus, turė-

jo gražų paprotį vadinti lietuvių kalbą, kurią

žymiausiai Francuzijos filologai pripažino gražiausia,— vadinti avių kalba. Šis vyskupas savo

— „reformų dekretais“ išskė vartoti bažnyčiose

visur vietoj lietuvių kalbos lenkų kalbą, nors

žmonės nemokėjo nei žodžio lenkiškai...“

„Jis ragino kunigiją atidaryti kuonodau-

gausių mokyklų, kur viskas priderėjo išgul-

dyti vien lenkiškai. Šie visi vyskupo padav-

vadijimai rodosi mums negalimais ir ne viens

paklaus, kaip žmones galėjo klausyti tų keistų

„reformų dekretų“. Ta galima išaiškinti tik-

tai atsižvelgiant į vergijos-baudžiavos atmos-

ferą, kuri buvo apėmusi žmones. Ilgas verga-

vimas perdaug sulenkė valią, kad butų galejė

pasiprišinti. Uz tai lenkų pāstangos turėjo

daug pasisekimo. Rodosi es sapne, kuomet var

tai historijos dokumentus pāsakojančius apie

užmačias augščesnės lenkų kulturos“.....

Toliu p. Rankus pereina prie pažymėjimo lietuvių atgimimo panaikinus baudžiavą;

čia jisai priveda tarp kitko žemaičių vyskupo

Valančiaus darbus, kuris sulaikė polonizacijos

procesą Žemaitijoje.

(Uzbaiga bus)

Juozas Gabrys.

Atskaita No. 2 R. F. auku.

(Žiur. atskaita „Tėvynės“ No. 9, 09 m.)

Implaukimai:

1909 m. kovo 2, išde pinigų buvo	\$68.00
" " 27 Springfield, Ill. per	
S. S. Katkevičių	2.00
Baland. 21 Stamford, Conn., F. Naikelis,	2.50
Viso	\$72.50

Išmokėjimai:

1909 m. kovo 15, knyga aukų surašymui	.50
Gegužio 20 V. S. Jokubynui So. Boston,	
Mass. už sutvarkymą balsavimų, po	
perius, konvertai, krasos ženklielai	3.28
1910 m. sausio 28 P. Sinkevičiui Brook-	
lyn, N. Y., už sekretoriaus knygas,	2.38
poperių, konvertus, krasos ženkl.	
Viso	\$5.66
iki 25 rugpj. 1910 m. pribuvo	72.50
išmokėta	5.66
išde lieka	\$66.84

Raštininkų Fondo išdininkas,

A. B. Strimaitis,

Box 4, Schulkill Haven, Pa.

Lietuviški žaidimai.

Linelj rauna. Sustoja jaunimas ratai išleidžia vieną vidurin, ir susitvėrė rankomis eina aplinkui dainuodami:

Bernuzėli mano, dobileli mano:

Pasakyk, parodyk, kaip linelj séja?—(2 syk.)

Mergužėle mano, lelijėle mano:

O tai taip, tai štaip, tai linelj séja (2 syk.).

Antrą posmą da nuo jų išskiriai dainuoja

ir vidury esantis, ir antrą sykį sakant: „O tai

taip, tai štaip“, jis rodo su ranka siausdamas,

kaip linus séja, ir visi e antis rate turi tą patį

daryt. Sėjikas tėmija į juos, ir katrą tik pa-

mate taip nepadarius, tuoju atima nuo jo

fantą. (Geriausiai jei tą daro tam tyčia iš-

riukas prijuretojas.)

Paskui ratas vėl taip pat dainuoja, vis

klaudamas: kaip linelis dygsta, auga, zydi,

noksta, rauna, kulia, kloja (arba merkia), ke-

lia, mina, bruka, šukoja, verpia, meta, au-

džia, siuva ir vilki.

Per visą žaidimą susirenka labai daug

fantų nuo tų, kurie nemokėjo ar nesupėjo taip

daryt, kaip vidurinis rodė. Paskui išrinkti

teisėjai paskiria tiems visokias bausmes.

Sitas žaidimas labai linksmas, galimas

laukė ir viduj.

(Uzrašyta iš Padovinio apygar. Suv. gub.)

Zuzana Moravska. Vilkų Lizdas.

Apsaka iš kryžiuočių laikų.

Skriama paangančiai jaunuomenei.

IS LENKŲ KALBOS VERTĖ

A. Véglé.

(Tąsa.)

Vaikinams ir iš galvos išdulkėjo žaislai, kiek vienas pasiliko, kur stovėjo, žiurėdamas į draugus.— Bėgo valandos, niekas nesirodė; vaikinams nusibodo tyla. Stumtelėjo vienas antrą, kaž kuris gi su-

šuko:

— Zaiskime į Heksa.

— Gerai, atsiliepę visi; bet kuris bus Heksu?

Niekas nepanorėjo buti juo; kilo klegėsis ir vėl prasidėjo žaidimas. Pagaliaus visi įsinorėjo valgyti, bet nei vienas draugų nekaltino tame kitų.

— Bet jie, kaip matyt, nori badu čia mus nimirinti!— sušuko vaikinas, Pranu vadinas.

kompanijos darba tapo užmuštu, saulės ištiktu, arba karštai dirbant nusilpnęs numirtų, savo darbo vietoj, kur buna nuskirtu per kompaniją, arba budams pasiūstu per tiesotą kompanijos perdėtinį ir atsiskimuse gindams liuosnorai Kompanijos savastį.

19. Mirties sušalpa bus išmokėta tuojuo po ištyrimiui priežasties mirties ir kaip bus pasirašytas paliuosavimas Kompanijos nuo atsakomybės.

20. Kompanija mokes vidu tiniškus laidotuviai iškaščius apie \$60.00.

21. Užmušto paveldėjams nebus mokama sušalpa jei bus patirta, kad užmuštasis sutiko mirtį budams girtu prie darbo, arba naudotų migdančius daiktus, arba kad mirtis atsiti ko nemoraliskai elgianties.

22. Seimynos užvede byla teismuose prieš kompaniją ne gaus jokios pašalpos.

23. Posmertinė sušalpa nebus išmokama iki kompanija negaus parašyto paliuosavimo, per tam tikrą paveldėją.

24. Pagal salygas ir padavadijimus čion paduotus, našlės ir vaikai užmuštū darbininkų, netikėtuose atsiki muose dirbant dėl kompanijos, gaus atsakantį atlyginimą bei sušalpą.

Atsikimuoose, kur tapo užmuštas vedęs darbininkas, kuris gyvena su šeimyna, tarnavęs kompanijai penkis metus arba mažiaus, palikdamas našlę arba vaikus jaunesnius kaip 16 metų, kompanija išmokės našlaičiams pilnai algą už aštuonioliką mėnesių. Už kiekvienu metą pratarnautą virš penkių metų, bus pridedama 10 procentas prie sušalpos. Bet anaiptol nebus išmokama posmertinės sušalpos daugiau, \$3000.00.

25. Sis projektas bu gali- teik vieną metą, pradedant nuo 1 Gegužio 1910. Jei pasiodys projektas pasekmingu, tikimasi tokį panašų projekto užlaikyt ir ant ilgesnio laiko.

Aukos Lietuvių Namui Vilniuje.

East New York surinkta p. Stepšio vestuvėse, pridavė J. Narbutaitis \$2.27 Buvo (žr. „VL“ No.36) 10.35

Viso 12.62

Susirinkimai.

„Aušros“ Dr. 2 ros kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 21 d.—seredėje—ant 7:30 vakare „Vien. Liet. redakcijoje. Visi nariai teiksisi ateiti, nes reikės dang reikalų aptarti ir bus svarstomi nauji draugijos įstaigmai.

Kuopos Valdyba.

Pataisymas.

„V. L.“ 35 nr. vietinėse ži nose buvo pasakyta, jog S. L. A. valdybos nariai buvo New Yorke apžiūrėtų namo. Mums S. L. A. prezid. p. Damijonaitis paaškina, kad tik vienas p. Skritulskis buvo atvažia vės.

Parsiduoda Spanstuvė.

Senas busines, išdirbtas per 20 metų, spaustuvė, knygų pardavinyčia, taipgi pardavimo laivakorčių ir

siuntimo pinigų agentura. Norint įtikinti gera progą Dasižinokite pas J. J. Paukštis & Co., 224 E. Main St., Plymouth, Pa.

8-tas Metinis Outingas.

Lietuvių Demokratų Klubo, Brooklyn, N. Y. atsibus 19 d. rugpjūčio (September) Hasenflug's Dexter Park. Karai išvažiuos nuo Grand Str. ant 10 val. iš ryto. Tiketės \$3.00.

Komitetas.

Didelis Piknikas!

So. Brooklyn, N. Y., „Lietuvių Jaunu Vyru Draugisko Klubo“ atsibus nedelioje 18 d. rugpjūčio Washington Parke, L. I. Prasidės 1:30 po piet Tiem visiem, katrie nesigali kojų pašokti ir širdies pasilinks mint, nurodom ir kokie daveža krai: Grand St., Flushing Ave. ir Myrtle Ave. Elevatorium permanant Fresh Pond Road. Mūsų muzika bus ne iš Paryžiaus nei Berlino, bet mūsų klubo benas iš So. Brooklyn. Nuoširdžiai visus užkviečiame.

Komitetas.

12-tas metinis balius.

New York, N. Y. Šv. Izidorius Dr-ės balius atsibus 17 d. rugpjūčio svetainėje „Protection Hall“ kampos 152 gatvės ir Courtland Ave. Nė Yorke. Pradzia nuo 8 val. vakare. Kas gi nežino, kaip puikus mūsų ballai buna ir kaip dailiai muzika griežia? Todėl kas gyvura į balus!

Komitetas.

Reikalingas
tuojuo žeceris į „Vien. Liet.“ spaustuvę prie raidžių statymo.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTIS CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

Jokis kitas amerikoniškas produk tas (išdirbinis) iki šiol nėra dar ižigėtos viso pasaulyje pergali esmė, kaip tabakas. Iš visų varojamų tabako rūšių, tabaka prade da užimti pirmutinę vietą, žodžiu visi pradeda ją vartoti. Ir tas turi savo žinomas priežastis—niekas ne padaro tokios įtekėmės, kaip pats faktas, jog tabokos vartojimas yra vienas iš ekonomiškiausių. Szita taboko yra surankota iš išvairių tabako rūšių, taip sakant; mažo žiupnelio užtenka gana ilgam laikui.

Pajieškojimai.

Jieškan savo pusbrolį Antano Juškos, iš Velionos miestelio, Kau gub. Dveji metai atgal gyveno Portland, Wash. Labai reikalinga man su juo susižinoti dėl dalias, Kas man apie jį praneš, busiu labai dekingas.

Motiejus Orinta, 81 Grand St., Brooklyn, N. Y. (88)

Reikalingas bučeris mokantis ge rai darbą, taipgi lietuviškai ir lenkiškai kalbantis.

105 N. 4 th St., Cor. Berry St. Brooklyn, N. Y.

Lotai! Lotai!

Mapeth, L. I. parsiduoda puikus lotai 25x100, po \$400 kožnas. Ap ylinke apgyventa lietuvių ir lenkų.

L. Kahl, 628 Vanderbilt, St. Brooklyn, N. Y.

Pirmausias Rupestis.

Gydant tuberkulozę ar sausligę pirmausias gydytojo rupestis yra sužadinti ligonyje norą valgyti ir galėjimą per virinti. Kaip tik liganis iš tengia sočiai privalgyt ir gerai suvirint, kova laimėta. Mės norime atkreipti jusų akis į Trinerio American Elixir'ą iš kartaus vyno, kurs yra žinomas kaip vaistas pasekmin gai išgydąs stoką apetito ir spékų. Džiovininkai, kurie leido ligai išsiplėtoti, nebegalima išgydyti, o tai turi but pamokinimu kiekvienam, kad gydytų mažiausią nesveikumą ir apetito stoką. Tokiu budu bus išvengta sunkių ligų. Trinerio American Elixir iš kartaus vyno yra užsistiketinas vaistas pilvo ir žarnų nesveikatai gydyti. Vaistų sankrovose. Jos. Triner 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Daktaro patarimai per pačią dykai.

Daktaras
A. Sliupiute-Jankauskiene.
Gydę visokias ligas motery, valky, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 8—10 ryte; nuo 7—9 vakare.
265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

PITTSTON, PA.
Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro davieriastis. Auksinius diezgorėlius ir ziedus, siuvamas mašinės, drukarneles, bankas, visokius sidabrinis ir aksinius daiktus. G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Labai smagu skaityt „Baltramiejaus naktis“

Šito knygo atraisi daugiau juoką, ne kaip 10 juokingose laikrašiuose per 10 metus: daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bačių alaus, daugiau gerų rodų, ne kaip visose senmergių, gyvanašiuose iš davatku leistruose ir daugiau smagaus pakutėnimo, negu per Rugpjutę ant Šalynės šieno-vakare KLIERIKŲ su morginomis ir t.t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelauk nė mėnesio, nė dienos, bet tuojuo pasiūsk 75 cent., o apturėsi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturėjės tą knygą, tuojuo geras ir smagiai atsisiskir ir ją skaitydamas turėsi daugiau džiaugsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščio, negu davatku su jagamasteliu klebonijoje, išgerus 10 galionų degtinės. Jis vyrams ir moterims žingeidi.

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovanu knygoms!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitaip naujų skaitytojų laikraščiui priklausins, prisūnčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš šion paminėtų laikraščių: t. y., „KOVA“, „LIETUVA“, „VIENYBE LIETUVINKU“ ar „LAISVAJĄ MINTĮ“ per ištisus metus; teip-pat gaus dovanan garsią knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, vertą iš francužų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ)“, iš kurios išmoks a ngliš k alba, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams viestek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš rėdystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraščių ir labai naudingas knygias. Kaip tik prisidės 2 dol. už naujų skaitytojų, tuojuo viskų apturės. Metas skaitytis nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintys ir lietuvių, kaip ir svetimtaučiai turėtų gramatiką, išmoktų anglų kalbą.

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„The Jungle“—Raista dar galima gauti, prisiunčiant VIENA DOLERI.

Gaunami

Tikietai ant Joy Line „Vienvibės Lietuvinkų“ Ofise: iš New York in Boston ..... \$2.40 Worcester ..... \$2.40 Fall River ..... \$1.75 Providence \$1.50

„LAISVOJI MINTIS“

Vienintėlis mėnesinis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpiantis rintus ir gerai apdirbtus straipsnius iš išvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslo, Draugijinių Mokslo, ir t., lygiai ir originaliai parasytas apysakas iš mūsų gyvenimo.

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; i užsienių \$2.50.

DIDELÉ KRAUTUVÉ

visokio tavoro, kaip tai: laikrodžių, laikrodžių, lenciuogelių, visokų žiedų čysto ankso, šliubinių ir šiaip nėšiot merginomis ir vaikinams, spilkų, armoką, britvą, malda knygų ir svetiskų knygų, škaplierių, rožinių, kryželių, abrozų, visokų paveikslėlių ir t.t. Biblia lietuviškoms raidems \$3.00.

Popierios gromatomis rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$6.00.

Trajanką paratraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 2bet, svaras \$1.00, su prisiuutimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už \$8.00. Ir šiip visokį tavorą agentams duodu su didelii nuošimėli.

Lietuviai ir lietuviatės, visi draugai ir pažystomi reikale maloneikit kriptis pas savo tautieti, o busių užgančinti. Adresas:

V. Vaidelis, 112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

(Lg)

„Severos Š. Gothardo Aliejas yra gėriausias ant svieto linimentas“, rašo tamsta Chas. Criff savininkas hotelio iš Ashley, Pa.—„Labai baisiai skandėjo man mano kojos, bet kada aš jos ištriniai gerai su šiuom Aliejum, skaudėjimas išnyko į keturius dienas.

Nuo skandėjimo, laužimo, išsisukimo ir sužeidimo

Nuo Neuralgijos, Sciatikos,

kaklo štūvimo ir

kryžio skandėjimo

Visada vartok

Severos

SZV. GOTTHARDO ALIEJU.

Vienatinis, teisingas ir seniai ištirtas vaistas. Bandyk jį! O tikrai persitirkinsi kaip greitai suteikia palengvinimą. Laikyk jį visados savo šepukėje gatavą dėl vartojimo.

Kaina 50 centų.

Nuo sutiinimo ir inkaitimo, nuo traukučio ir reumatizmo.

Severos vaistai parduodami aptiekose. Joki kiti vaistai nėra teip geri, kaip Severos,—nė teip galingi, nė čysti, nė veiksmingi. Žiurėk kad gautum tikrą vaistą

Anksti senatve

paeina nuo to, kad linfatizmai yra silpni ir neatleka savo atsakančiai darbo.

Severos gyvybes Balsamas

veikia ant viso organizmo ir linfarizmo teip, ka jie laikė malimo gauna užtektiuai maisto ir tokiu būdu pila naujų gyvybės spękų į organizma. Ideališkas vaistas inkstam, nuo galvo skaudėjimo, užkietėjimo ir dispesijos.

Kaina 75 centai.

Ger gydymosi roda dovanai. Reikalauk per laišką.

Jau geriau

sako kožnas pacijantas, kuris turi plaučių ligą (apart džiovos) ir vartoja

Severos Balsamas Plauciam

Tas vaistas turi trisdešimtmetinį rekordą pasiekęs išgydymą. Yra visur žinomas kaip vaistas nuo yvairaus kosulio. Kaina 25 ir 50 centų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Dr. H. A. Medoff Ph.149-151 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
— Akių specialistas.Akis ekzaminuojame dovanai
per Rugsėjo mėnesį.
Ofiso valandos nuo 3-5, 7-8 popiet.**Knygu Kataliogas.**

Adomas Mickevičia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubars. Plymouth, Pa., 1902, p. 40 15c

Ar socialistas gali but katalik? Sodėdamiems ir draugams darbininkams. Praša Žmogus. Plymouth, Pa., 1900, pusl. 22 ..... 10c

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukiliimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvio ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 55 15c

Apnoko Sapnai. Cionai yra rinkinėlis išių paveikslėlių iš gvyvimo: Laipsniai, Po mirties, Kietaspandris. Parašę juos gabus feljeton rašėjas Šliburis. Jo paveikslėliai aštriai siekeli vesus opačius gvyvimo apsireiškimus. Vietinis relikta vertė, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboj, kad ir mažai motkantis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y. pusl. 15c

Eglė Žalčių Karalienė. Dramatas penkiuoje apsireiškimuose. Parašyta iš mitologisko senovės lietuvių & padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 56 ..... 15c

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 225 ..... 50c

Girtuoklimė Adynas. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusl. 10 ..... 10c

Gudri Našlė. Juokažaislė dvėjosis veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvose. Šita knygutė perstato gana juokingo formo, kaip viena ukininkė nasiše savo gedrumu gavo gerg jaunikį ir kas iš to paskui išejo. Labai lengva perstatyt teatr mylėtojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autorius paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, pusl. 40 ..... 15c

Grandus Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmisiūjimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philologijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 39 ..... 15c

Idėja ant mėlyną. Apysaka iš mūsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa., 1900, pusl. 54 10c

Istorija apie gražią Katriuką įr jos visokius atitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 32 ..... 10c

Isgriovimas Kauno Pilies (1852 m.). Dramatas keturiuose apsireiškimuose. Iš Lietuvos dėju. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 85 ..... 20c

Is po budelio kalavijų ir Kajimas. Is apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagoras. Plymouth, Pa., 1894, p. 250 50c

Is bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa., 1906, pusl. 10 ..... 10c

Istorija Septynų Mokinjų. Akyvskaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 158 ..... 50c

Is kur atsiranda nusidėjėliai? Socijoliogiskas piešinys. Knygutėje trupama ir aškiai parodo, iš kur musu laikouose gimsta žvairus prasigėlėsi ir nedorliai ir ką su jais turi draugiai daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijos. Parašė A. Brooklyn, N. Y., 1908, pusl. 22 10c

Itekėti Socijališku Sanlygą, ant visų kulturos šakų. Šia knygelė, perskaicius galima daug pasinokinti. Vokiškai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1898, pusl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje. Šia knygelė vertėt kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa., 1905, pusl. 18 ..... 10c

Lietuviško dainos iš visų surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kuriuos yra paskirstyti ant 13 dienų: Tėvyniškos dainos, Pasakiniškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meiliškos dainos, Juokančios dainos, Kariškios dainos, Dainos iš bandžiavos gadynių, Našlači dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 496 ..... \$2.00

Apdaryta \$2.50

Lietuviško istorija. Simano Daukanto. Nuosekliai gadytinė iki Gediminui, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiu. Kniga I. Plymouth, Pa., 1893, pusl. 483 \$1.50

Apdaryta \$2.25

Abidvi prie kruvai drutu apdaru \$4.00

Lietuviško Tauta. Senovėje ir šiadien. Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 464 ..... \$1.50

Tomas I., pusl. 564 ..... \$1.75

Abu tomai \$8.25

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand st. 224 E. Main st.
Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjės praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą:

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydant naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specjalistas prie ligų chroniškų (isenėjusių).

Valandos priemimui ligoniui:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.Gvarancijos Numeris
15524**GERIAUSIAS**

ant prašalinimo spuogų intapu, ir visokų kitų išmetimų ant veido, ir kad padaryti veidą teipčysta ir smagų ir gražų kaip aksomą—vartok:

"La Metamorphose" Mostij, preke 50 centų.**"La Metamorphose"** Muila, preke 15 centų.**"La Metamorphose"** Pudra, preke 35 centai.

Reikalaukite aptiekos, ar pas mus, prisiusdami markemis pilna sumą ant mūsų adreso:

Tėmykit Firma,
Etiketė ir Numeris.ADAMS' CHEMICAL
LABORATORIES, Dep. D.,
110 W 34-th St., New York.**Jeigu esi sužeistas**

anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsičiuk paaus. Jeigu turis prova už sužeidymą, o patis negali apdirbti savo reikalų provoj, mes tau pagelbėsime. Daugelis žmonių tapo sužeisti ir neįsimydamis kaip varioti savo reikala, praleido viską dovanai, o patis daugelis ubagais ant amžių. Mes užsijimam tokiais darbais: patarnavome daugelę žmonių, patarnaujim ir tau. Roda suteikiam dovanai subeidymų reikalauose. Rašydamas išdekit 20 markę dėl atsakymo. Per laiška kreipdamiesi, asrašykite visą atitikimą: kaip sužeidėte ir per kokią priežastį, kokiam mėnesį ir dieną, ką vėl išėjote, ir teip toliau.

Claim Adjusting & Investing Co., Room 819,
150 Nassau St., New York, N. Y. Tel. 4743 Beekman.**PLYMOUTH NATIONAL BANK,**
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS 100,000

PERVERŠIS 60,000

Tris procento mokame ant padėtu pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno paaus.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
G. N. Postlethwaite, Kasierius.**VIENYBĖS LIETUVNIKU'**
AGENTAI.

Baltimore, Md.

J. Luis, 521 W. Baltimore st.

Lit. National Library,

112 Green st.

Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 73 Grand St.

T. Jarmala, 217 Berry St.

J. Ambražiūs, 120 Grand st.

Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 541 Main St.

P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

Chicago, Ill.

Jos. Valmeris, 168 W. 18-th st.

P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave

E. St. Louis, Ill.

K. J. Baranauskas 452 Collingsville ave

Easton, Pa.

Feliksas Raulynaitis, Box 196

Grand Rapids, Mich.

J. Garnupis, 352 Hamilton St.

Kenosha, Wis.

M. K. Petruskas, 918 Gunie st.

Montello, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124

Newark, N. J.

V. Ambravelyčia, 178 Ferry st.

New Britain, Conn.

M. J. Czeponis, 21 Pleasant St.

J. Mažeika, 28 Connerton st.

New York.

J. M. Danielius, 64 Gansevoort st.

Pittsburg, Pa.

J. G. Miliauskas, % Union Saving Bank.

Philadelphia, Pa.

A. A. Pauza, 1832 So. Water st.

Scranton, Pa.

J. Petrikis, 1514 Ross Ave

So. Boston, Mass.

N. Gendrolis, 224 Athens St

So. Manchester, Conn.

A. Zokatis, 30 School st.

Turners Falls, Mass.

K. P. Szimkonis box 671

Waterbury, Conn.

J. Zementauokas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.

J. Kalakauskas, 55½ Green st.

Waterbury, Conn.

J. Zementauokas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.

J. Kalakauskas, 55½ Green st.

VIENYBĖ LIELUVNIKU'**DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA****AGENTURA**

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofis

120-124 Grand Street,

BROOKLYN, N. Y.

Ofis

224 E. Main Street.

PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas sveto dalis, sangiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siunti pinigus į krajų savo giminems arba pažįstamiams — siūsk juos per musų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų pér čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausiai linijų ir greičiausiai laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelio galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską ganti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVÉ KNYGU.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėjė iš po spaudos, kaip svietiskas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydam su bent kokias reikalas visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

224 E. Main Street,

Plymouth

VYRAI

Dr. O'Malley, Specialista.
RUPTURA, NERVIŠKI ar KENČANTI
VYRAI.

Yra kialda, labai didelė kialda, patrotinimas laiko ir pinigo, o ir nereikalingu kentėjimui, idant pasiūkštę ant naminio gydymo dėl aplaikytos arba nerviškos ligos, katru paprastai daktarai mažai žino arba visai jų nesupranta. Daug kartu mgs esame pašaukti pataisysti kialdas tokius nesuprantančius daktarus ir teip vadinančius specialistų, kada liga taip toli insigavo, kad beveik snuku yra ją išnaukinti. In kenčiančius mgs sakom: matyk

Dr. O'Malley

garsingas specialistas, del greičiausio ir atsargiausio gydymo: „Sirdies, kepenų, inkstų, ar puslės, paslapstyti vietu ligos, rupturos, varikoseles, kraujatekiu, fistula, speciališkos ligos, kroniško nesmagumo, visokios plaspastos ligos vyrų, užtrucinimais krauju ir t.t. Gydome šimtus tokų sunkių ligų pasekmingai, kur vietinių daktarai gal tik vienai gydo. Mūsų gabumas yra juos protekcija. Prekės prieinamos. Kreipkitės pas mus su užsistikėjimu.

DR. ALEX. O'MALLEY
158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 20 metų daktaravimo mie tie Wilkes-Barre mušu vyriausias ofisas.

Prisiūsk 2 c. markę, o gausi knygutę apie rupturą dykai:

Antanas Staszauskas.

Laikupuikoje vietoje Salinu, užlaukau skausfus gérimus ir kvenčianti Cigarnu. Lietu vias nepamirskite atsilankytis savo vinentį No 2Cor.Nesbitt ir B

EAST PLYMOUTH PA.

**PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZU.**

— Darbą atlieku pui kini už prieinamą prekę.

Kogeriausiai darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.

(tarpe So. 2nd ir 3rd st.,
du blokai nuo Grand st.)

Galerija atidara nuo 8 rytė iki 6 val. vakare.

Utartinkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

MOKINKIMÉS PATYS

Gramatika angliskos kalbos mokinis be mokintojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų Drangas arba kaip mokinis skaitytis ir rašyti be mokintojo 15 c.

Naujas Budas mokinis rašyti be mokintojo..... 10 c.

Aritmetika mokinimuisi rokundys, pavalkslais (apdaryta)..... 35 c.

Pinigus siūlyk per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Tel. 862 Orchard

Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.

Ofiso Valandos: Seredmis 9r.-8v.

Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet;

Petnyčiomis uždaritas.

Čia kalbamė maskoliškai ir vokiškai.

EAST PLYMOUTH PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausieji geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiku lygiai. Nebrangi perdaivinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-

karu keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir

Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visu vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnį informaciją apie kai-

nas, traukinį begojima, etc., kre-

pkičių pas savo vie-

tinyti agentą arba ra-

kykite pas:

George A. Cullen,
General Passenger

Agent,

90 West Street, N.Y.

KATALIOGAS DYKAI

Kas Nusipirkis Nauja juokingų daimų

Knygelę daimų Vainikelių kurios prekė

15 cent. tam Prisūsime Kataloga

Dykal. Tame kataloge Telpa aprašy-

mai, apie Elektriku kruatinčius paveikalus

mašinas. Magiszkas Sztukas, lempas,

visokių gatunkų knygas, drukuoju mā-

šinėlių Armoniku koncertinu Britvu,

Laikrodžiai, Aukštinų rasiomų plunksnų,

Spilkių, Ziedų, Lencigelių, Streibų ir tt.

George A. Pupauskis & Co. Dep. 2

2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

PRATELIAI LIETUVIAI.

12 dielio ir 12 mazu,

New Phone 4023-2. Lock Box 48

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, pardoduo šifkortes

ant geriausių linijų ir greičiausiu-

laių ir sunčiu pinigus į visas vietas da-

lis, saugiai, greitai ir pagal tol dienos

kursą. Prieg tam laikau HOTELI

Chas. Adams,

George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Telephone: 1049 Williamsburg

A. ŽUKAUCAS,

80 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Kriauciuška Dirbtuvė.

Siuvu naujus siutus ant orderio,

kokio kas reikšlauja, pataisau ir

suprosinu. Visi kreipkitės pas manę,

nes niekur nerasisite tokios

vietos kad taip pigiai ir gerai kas

padarytu kaip aš padarau.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano dirbtuve tapo

Apdovano.

DWIEMIS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, te-

sianga ir artistiškų iz-

dirbimą.

KARUNU, SZARPU,

KUKARDU, ROZETU,

BERLU, MARSZAL-

KINIŲ LAZDĘ ir tt.

Turi už garbę apreikstai guo-

actiniems Kunigams ir guodotin.

Orangystėms, kad asz dirbu wi-

sus angusčiaus paminėtus daig-

ius Pigiausei, Tel-ingiausei

ir Geriausei, nes per 30 metų

čiai simdamas išdirbimais išgau-

reiaus praktiką ir dėl to galiu-

wiską padidr. pigiai ir geriau ne-

gc kiti fabrikai.

Su godone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ŽMIJECZNICK

TOLIAUSI NUEISL.

RATTLESNAKE

LIMENT

LAIR

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

EXPELLEURIS

EXPELLERIS

EXPELLERIS